

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор
ВСП «ФЕК ІВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана»

В.І. Марушевська

« 31 »

08 2021

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МОНІТОРИНГ
ЯКОСТІ ОСВІТИ**

Розглянуто і схвалено на засіданні
Педагогічної ради коледжу
Протокол № 1 від "31" 08 2021

КИЇВ -2021

1. Загальні положення

1.1. Моніторинг якості освіти - це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу.

1.2. Якість освітнього процесу – це інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

1.3 Це положення регламентує процедуру та форми проведення моніторингу якості освіти в Економічному коледжі Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (далі Коледж) та спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності закладу.

1.4. Якість освіти має такі складові: рівень знань студентів, якість методів навчання і виховання (організації та мотивації пізнавальної діяльності, контролю за здійсненням навчальної діяльності), засвоєння та дотримання моральних норм.

1.5. Основним завданням моніторингу є отримання об'єктивної інформації про якість освітнього процесу шляхом проведення як внутрішнього, так і зовнішнього контролю відповідно до завдань державної політики в галузі освіти, під час яких дається оцінка стану та результатів навчальної діяльності, рівню навчально-методичного, матеріально-технічного та кадрового забезпечення навчального процесу. Моніторинг може включати опитування різних груп респондентів, тестування, проведення контрольних робіт тощо.

1.6. Моніторинг проводиться на рівнях:

- викладач – циклова комісія – відділення – коледж;
- студент – група – курс – відділення;
- навчальна дисципліна – цикл підготовки – навчальний план.

Правовою основою здійснення моніторингових досліджень є Закони України: «Про освіту» та «Фахову передвищу освіту».

1.7. Моніторинг здійснюється моніторинговою групою при методичному кабінеті коледжу відповідно до нормативно-правових документів та цього Положення. До проведення моніторингових досліджень в разі доцільності залучаються й інші педагогічні працівники.

2. Для досягнення поставленої мети моніторингу якості освіти вирішуються такі завдання:

2.1. Розробка та використання єдиних нормативних матеріалів.

2.2. Розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації.

2.3. Отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу.

2.4. Систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності.

2.5. Удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності.

2.6. Своєчасне виявлення динаміки й основних тенденцій у розвитку освітнього процесу.

2.7. Своєчасне виявлення змін у підготовці фахівців й викликаних ними факторів.

2.8. Розробка технології використання зібраної інформації як основи для прийняття управлінських рішень.

3. Об'єкти моніторингу

Об'єктами моніторингу є:

3.1. Навчальне середовище (контингент студентів, його диференціація; кадрове забезпечення).

3.2. Освітній процес (навчально-методичне забезпечення, аналіз вхідного, поточного, рубіжного, підсумкового та відстроченого контролю).

3.3. Якість та результативність педагогічної діяльності викладачів.

4. Основні напрямки та види моніторингу

4.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямками з урахуванням його цілей, рівня проведення й функцій обстежуваного об'єкта. До основних напрямків моніторингу належать:

- рівень навчальних досягнень в розрізі окремих студентів, групи, курсу, відділення;
- вивчення та узагальнення стану організації навчальної та методичної роботи циклових (предметних) комісій та відділень коледжу;
- організація та проведення директорських та комплексних контрольних робіт на відділеннях коледжу;
- підведення підсумків екзаменаційних сесій.

4.2. Моніторинг якості фахової вищої освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, статистичні та ін.

4.3. Важливою складовою частиною моніторингу є **контроль за якістю знань, умінь та навичок студентів з загальноосвітніх дисциплін, навчальних дисциплін за відповідним освітньо - кваліфікаційним рівнем.** Він включає:

1. Самоконтроль (питання для самоконтролю містяться в робочій програмі дисципліни).

2. Контроль циклової комісії:

- відвідування занять головою циклової комісії;
- відкриті лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття та їх обговорення.

3. Контроль відділення:

- відвідування занять завідувачем відділення;
- відкриті заняття та їх обговорення на засіданнях циклових (предметних) комісій;
- комплексні контрольні роботи.

4. Директорський контроль:

- відвідування занять директором, заступником директора з навчальної роботи;
- проведення директорських контрольних робіт.

4.4. В освітньому процесі Коледжу використовуються такі види контролю: попередній (вхідний), поточний, рубіжний, підсумковий та відстрочений.

Попередній (вхідний) контроль (діагностика вихідного рівня знань студентів) проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати контролю аналізуються на засіданнях циклових (предметних) комісій та засіданнях методичної ради спільно з педагогічними працівниками, які проводитимуть заняття з нової дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги, коригування освітнього процесу. Доцільно проводити вхідний контроль й на першому курсі, щоб оцінити реальність шкільних оцінок та виявити базовий рівень знань студентів.

Поточний контроль знань є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю. Завдання поточного контролю зводяться до того, щоб:

- виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- виявити ступінь відповідальності студентів і ставлення їх до роботи, встановивши причини, які перешкоджають їх роботі;

- виявити рівень опанування навиків самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку;
- стимулювати інтерес студентів до предмета і їх активність у пізнанні.

Головне завдання поточного контролю - допомогти студентам організувати свою роботу, навчитись самостійно, відповідально і систематично вивчати усі навчальний матеріал. Також поточний контроль має навчити студентів готуватись до перевірки з першого дня занять і кожного дня, а не наприкінці семестру або навчального року.

Рубіжний (тематичний, модульний, блоковий) контроль знань є показником якості вивчення окремих розділів, тем і пов'язаних з цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Його завдання - сигналізувати про стан процесу навчання студентів для вжиття педагогічних заходів щодо оптимального його регулювання.

Якщо поточний контроль проводимо лише з метою діагностики першого рівня засвоєння, тобто рівня загального орієнтування у предметі, то рубіжний контроль дає можливість перевірити засвоєння отриманих знань через більш довгочасний період і охоплює більш значні за обсягом розділи курсу. Відповідно змінюється методика контролю, від студентів можна вимагати самостійної конструктивної діяльності, а також виявити взаємозв'язки з іншими розділами курсу.

Рубіжний контроль може проводитися усно й письмово, у вигляді контрольної роботи, індивідуально або у групі.

Підсумковий контроль являє собою залік студентів з метою оцінки їх знань і навичок у відповідності до моделі освітньо-кваліфікаційного рівня.

Основними формами контролю знань студентів є контроль на лекції, на семінарських і практичних заняттях, у позааудиторний час, на консультаціях, заліках та екзаменах.

Така система контролю виконує декілька функцій:

- навчальну, яка полягає у тому, щоб під час контролю за успішністю розширювалися, поглиблювалися і удосконалювалися знання, уміння та навички студентів, а також формувався стійкий інтерес до вивчення хімії;
- виховну, яка передбачає, що контроль знань має зворотний зв'язок, який показує і студентам і викладачу ефективність їхньої роботи;
- контролюючу, яка дає змогу стежити за процесом і результатами навчальної діяльності;
- організуючу, яка полягає у організації навчального процесу в цілому та сприяє формуванню режиму самостійної роботи студентів;

- розвивальну, яка виявляється у тому, що під час контролю вдосконалюються психічні процеси та особисті можливості: увага, пам'ять, уява, мислення і т. ін.

Контроль на лекції проводиться як вибіркове усне опитування студентів або з застосуванням тестів за раніше викладеним матеріалом, особливо за розділами курсу, які необхідні для розуміння теми лекції, що читається, або ж для встановлення ступеня засвоєння матеріалу прочитаної лекції.

Поточний контроль на лекції покликаний привчити студентів до систематичної проробки пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття студентів розділи з наступним роз'ясненням їх. Контроль на лекції не має віднімати багато часу.

Поточний контроль на практичних, семінарських і лабораторних заняттях проводиться з метою виявлення готовності студентів до занять у таких формах:

- вибіркове усне опитування перед початком занять;
- фронтальне стандартизоване опитування за картками, тестами протягом 5-10 хв.;
- фронтальна перевірка виконання домашніх завдань;
- виклик до дошки окремих студентів для самостійного розв'язування задач, письмові відповіді на окремі запитання, дані на лабораторному занятті;
- оцінка активності студента у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей і т.ін.;
- письмова (до 40 хв.) контрольна робота.

Контрольні запитання поділяються на:

- а) тестові завдання – вибрати вірні відповіді;
- б) проблемні – створення ситуацій проблемного характеру;
- в) питання-репліки – виявити причинно-наслідкові зв'язки;
- г) ситуаційні завдання – визначити відповідь згідно певної ситуації;
- д) питання репродуктивного характеру – визначення практичного значення (наприклад, вивчених хімічних явищ);
- е) інтерактивні завдання вікторинного та ігрового характеру.

Під час контролю знань та умінь студентів необхідно притримуватися таких вимог:

- індивідуальний характер контролю;
- своєчасність та систематичність контролю;
- об'єктивність та справедливність оцінювання;
- врахування вікових особливостей студентів;

- обґрунтоване та аргументоване оцінювання робіт та відповідей;
- урізноманітнення форм та видів контролю.

Контроль у позааудиторний час:

- Перевірка перебігу виконання домашніх завдань, науково-дослідних робіт, творчих проектів і контрольних робіт. Оцінюються якість і акуратність виконання, точність і оригінальність рішень, вміння працювати зі спеціальною літературою, наявність елементів дослідження, виконання завдання у встановленому обсязі відповідно до заданих строків.
- Перевірка конспектів лекцій і рекомендованої літератури.
- Перевірка і оцінка рефератів по частині лекційного курсу, який самостійно пророблюється.
- Індивідуальна співбесіда зі студентом на консультаціях.
- Проведення навчальних конкурсів і олімпіад на кращого знавця предмета, кращого зі спеціальності, краще виконання лабораторних, практичних, особливо навчально-дослідних робіт (проектів).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є важливою інформацією для визначення **підсумкової оцінки**.

Директорські контрольні роботи є формою поточного контролю. Завідувач відділення спільно з головами циклових комісій визначають дисципліни, з яких виконуються директорські контрольні роботи, і узгоджує їх перелік з завідувачем навчально-методичним кабінетом. Директорські контрольні роботи виконуються у навчальний час. Графік проведення директорських контрольних робіт складається методичним кабінетом за поданням відділень і затверджується заступником директора з навчальної роботи. Студенти, не пізніше ніж за тиждень, повинні бути ознайомлені з графіком проведення директорських контрольних робіт і прикладами завдань попередніх років. Всі матеріали для директорських контрольних робіт затверджуються на засіданнях циклової (предметної) комісії. Зміст, обсяг, структуру та форму контрольної роботи визначає циклова (предметна) комісія. Роботи виконуються на аркушах зі штампом коледжу або на спеціальних бланках. Норма часу на проведення директорської контрольної роботи складає до однієї академічної години. Директорська контрольна робота вважається виконаною, якщо на ній були присутні не менше 80% студентів. У іншому випадку результати роботи анулюються і призначається повторна контрольна робота. Перевірку всіх контрольних робіт здійснює за дорученням циклової комісії один педагогічний працівник. Результати директорських контрольних робіт аналізуються цикловою (предметною) комісією та методичним кабінетом. **Методист** доповідає про їх результати на засіданні методичної ради.

Відстрочений контроль, або контроль стійкості знань (комплексні контрольні роботи), проводиться через деякий час після вивчення дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання студента і проводиться вибірково для вивчення стійкості засвоєних знань студентами, контролю якості освітнього процесу та удосконалення критеріїв оцінювання навчальних здобутків студентів. Відстрочений контроль з певної навчальної дисципліни у формі «зрізу знань» проводиться за розпорядженням директора (заступника директора з навчальної роботи), яким визначається персональний склад відповідної комісії. Групи, в яких проводяться «зрізи знань», визначаються розпорядженням заступника директора з навчальної роботи. В одній групі «зріз знань» проводиться не більше, ніж з двох дисциплін. «Зрізи знань» проводяться у позанавчальний час за екзаменаційними білетами (комплектами завдань підсумкового семестрового контролю), що були використані під час семестрового контролю. Графік проведення «зрізів знань» складається методичним кабінетом за поданням відділень, затверджується заступника директора з навчальної роботи та доводиться до відома студентів. Роботи виконуються на аркушах зі штампом відділення або на спеціальних бланках. На проведення «зрізу знань» відводиться такий же час, як на виконання письмового завдання підсумкового семестрового контролю. Перевірку робіт здійснює науково – педагогічний (педагогічний) працівник, який виставляв з цієї дисципліни екзаменаційні оцінки. Оцінки виставляються в балах відповідно до затвердженої цикловою комісією системи оцінювання підсумкового контролю. Результати «зрізу знань» аналізуються на засіданнях циклових комісій, методичних комісій.

5. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення

5.1. Моніторинг кількісних та якісних показників кадрового забезпечення освітньої діяльності здійснюється на основі таких якісних характеристик:

- базова освіта, науковий ступінь, вчене звання, категорія, педагогічне звання;
- стаж педагогічної діяльності;
- результативність навчальної, методичної та виховної роботи;
- підвищення кваліфікації.

5.2. Моніторинг якості та результативності педагогічної діяльності викладачів здійснюється щорічно головами циклових комісій, завідувачами відділень, методистами, заступниками директора Коледжу згідно з Положенням про рейтингову оцінку діяльності педагогічних працівників.

6. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності. Він передбачає моніторинг наявності затверджених у встановленому порядку:

- освітньої програми;
- опису освітньої програми;
- навчального плану та пояснювальної записки до нього;
- робочого навчального плану;
- комплексу методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни

7. Інформаційний фонд моніторингу

7.1. Реалізація моніторингу передбачає організацію постійного відстеження й накопичення даних на основі:

7.1.1. Документів і матеріалів, отриманих у ході:

- акредитації та ліцензування;
- проведення атестації випускників;
- підвищення кваліфікації та атестації педагогічних кадрів.

7.1.2 Результатів планових моніторингових досліджень.

7.2. Отримана в процесі моніторингу інформація має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність (відображення реального стану справ);
- точність (мінімальність у похибках вимірювань);
- повнота (оптимальність джерел інформації);
- достатність (прийняття обґрунтованих рішень);
- оперативність (своєчасність інформації);
- доступність (реальність вирішуваних проблем).

8. Організація й управління моніторингом

8.1.1. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

8.1.2. Особи, які організовують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

8.1.3. З урахуванням змін, що відбуваються у фаховій передвищій освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.

8.2. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання,

використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

8.3.Результати планових моніторингових досліджень розміщуються на офіційному сайті коледжу.